

ठळक बातम्या

- ब्रिक्स देशांकडून नवी दिल्ली जाहीरनामा एकमतानं स्वीकृत, जगाच्या विविध भागात सुरु असलेल्या युद्धांवर चिंता व्यक्त
- जागतिक व्यवस्थेचे नियम ठरवण्याचे अधिकार ग्लोबल साऊथमधल्या देशांनाही मिळावे, प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी यांचं ब्रिक्स देशांच्या प्रमुखांसमोर प्रतिपादन
- चीनबरोबरचे द्विपक्षीय संबंध मजबूत करण्यासाठी सीमेवर शांतता आणि स्थैर्य नांदणं गरजेचं असल्याची भारताची भूमिका
- ममता बॅनर्जीच्या विरोधात उमेदवार न देण्याची तृणमूल काँग्रेसच्या बंडखोर गटाची घोषणा आणि
- अमेरिकन खुल्या टेनिस स्पर्धेत महिला एकेरीच्या अंतिम फेरीत आज साबालेंका आणि रिबाकिना आमनेसामने

<><><><><>

ब्रिक्स देशांनी जगातल्या अनेक भागात सुरु असलेली युद्धं तसंच ध्रुवीकरण आणि विभाजनाच्या मुद्द्यावर चिंता व्यक्त केली आहे. नवी दिल्लीत आजपासून सुरु झालेल्या ब्रिक्स परिषदेत नवी दिल्ली जाहीरनाम्यावर सर्व देशांनी सहमती दर्शवली. याविषयी जाणून घेऊया आमच्या प्रतिनिधीकडून...

- - - होल्ड कॅप्सूल - - -

(पश्चिम आशियात वाढत असलेला संघर्ष, पायाभूत सुविधांचं होणारं नुकसान, नागरी अणूऊर्जा प्रकल्पांवर होणारे हल्ले, शस्त्र खरेदीवर वाढत असलेला खर्च यावर ब्रिक्स देशांनी चिंता व्यक्त केली. पश्चिम आशियात दीर्घकालीन शांतता, सुरक्षा आणि स्थिरता प्रस्थापित व्हावी यासाठी चर्चा आणि मुत्सद्देगिरी अधिक प्रभावीपणे होण्याची गरज जाहीरनाम्यात व्यक्त केली आहे.

पॅलेस्टिनमधल्या नागरिकांचे अधिकार पूर्ण केल्याशिवाय इस्राइल-पॅलेस्टाइन संघर्षावर तोडगा निघू शकत नाही असं स्पष्ट उल्लेख जाहीरनाम्यात आहेत. गेल्यावर्षी

पहलगाममध्ये झालेल्या हल्ल्याचा या देशांनी कठोर शब्दात निषेध केला आणि सर्व प्रकारच्या दहशतवादावर तोडगा काढण्यासाठी प्रयत्न करण्याची कटीबद्धता पुन्हा एकदा व्यक्त केली.

वित्तीय क्षेत्रात सहयोग वाढवतानाच जलद, स्वस्त, पारदर्शक पद्धतीने विविध देशांमध्ये राहणाऱ्या नागरिकांना पैसे हस्तांतरित करता यावे यावर या देशांचं एकमत झालं. क्रीडा तंत्रज्ञान या विषयावर कृती दल तसंच क्रीडा साहित्य उत्पादन परिषदेचं आयोजन करण्याच्या भारताच्या प्रस्तावाला ब्रिक्स देशांनी या जाहिरनाम्याद्वारे सहमती दर्शवली आहे. ब्रिक्स देशांच्या जाहीरनाम्याविषयी प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी म्हणाले.

- - होल्ड - प्रधानमंत्री बाइट - -)

- <><><><><>

जागतिक व्यवस्थेचे नियम ठरवण्याचे अधिकार ग्लोबल साऊथमधल्या देशांना मिळाले पाहिजेत. सर्वांचं भविष्य जर सामूहिक असेल तर ते ठरवण्याचे अधिकारही सामूहिक असायला हवेत, अशी मागणी प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी यांनी आज केली. ब्रिक्स परिषदेच्या उद्घाटन सत्रात ते नवी दिल्लीत बोलत होते. याविषयी अधिक जाणून घेऊया आमच्या प्रतिनिधीकडून...

- - - होल्ड - कॅप्सूल - - -

(ब्रिक्स देशांनी इतरांनी बनवलेल्या नियमांचं पालन करताना नियम बनवणारे व्हावं. त्यामुळं तरुण मुत्सद्दी, धोरणनिर्माते यांना मुत्सद्देगिरी, प्रत्यक्ष अनुभव आणि कायद्यांचं ज्ञान देता येईल, असं प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी आज म्हणाले. कृत्रिम बुद्धिमत्ता, सायबर तंत्रज्ञान, अंतराळ क्षेत्र, जैव तंत्रज्ञान आणि इतर महत्त्वाच्या तंत्रज्ञानातलं ब्रिक्स देशांचं योगदान त्यांनी यावेळी अधोरेखित केलं. जागतिक पातळीवरच्या संकटात ग्लोबल साऊथचे देश आघाडीवर असताना निर्णय घेण्यात मात्र त्यांना आघाडीचं स्थान मिळत नाही. त्यामुळं काही संपन्न देशांच्याच हातात निर्णय प्रक्रिया केंद्रीत ठेवण्याऐवजी सर्वसमावेशक पद्धतीनं, मानवतेच्या विकासासाठी काम व्हायला हवं असं ते म्हणाले.

- - - होल्ड बाइट १ - - -

(ब्रिक्स को मजबूत करते हुए, हमें **global reform** की दिशा भी तय करनी होगी। **Global Governance** का वर्तमान **structure**, एक **pyramid** जैसा दिखाई देता है।

इसके ऊपरी भाग में **power और decision making** केंद्रित हैं, और निचले भाग में वे देश हैं जो इन **decisions** से प्रभावित तो होते हैं, लेकिन उन्हें आकार नहीं दे पाते।)

यासाठी त्यांनी १० प्रस्ताव सदस्य देशांसमोर मांडले. त्यात संयुक्त राष्ट्रांच्या सुरक्षा परिषदेत जलदगतीने आणि निर्धारित कालमर्यादेत सुधारणा करण्याचा समावेश आहे.

- - - होल्ड बाइट २ - - -

(**financial institutions** में **voting power, leadership positions** और **policy priorities** आज की इकोनॉमिक रियेलिटीज के अनुसार होनी चाहिए। जो देश **global economic growth** को गति देते हैं, उन्हें **global economic governance** को दिशा देने में भी उचित भूमिका मिलनी चाहिए।)

लोकांमध्ये विश्वास निर्माण व्हावा यासाठी जागतिक पातळीवर कार्यरत संस्थांनी वेगवान पद्धतीनं, मोठ्या प्रमाणात आणि तळागाळातल्या नागरिकांना मदत होईल, अशी पद्धतीनं काम करायला हवं, असं प्रधानमंत्री म्हणाले. तसंच दर्यावर्दीच्या कल्याणासाठी नवीन यंत्रणा स्थापन करण्याची कल्पना त्यांनी मांडली.

- - - होल्ड बाइट ३ - - -

(मेरा प्रस्ताव है कि क्या हम **Seafarers Emergency Support Network** बना सकते हैं? इसके माध्यम से संबंधित देशों की **Maritime authorities** और **missions** को जोड़ा जाएगा। इससे **distress alerts, medical assistance**, परिवारों को सूचना तथा **evacuation** में सहयोग दिया जा सकता है।)

भारताची ब्रिक्स अध्यक्षा लोककेंद्री आणि मानवतेवर आधारित आहे. गेल्या २० वर्षात ब्रिक्स समूह एकता आणि सहमतीनं काम करत असल्याबद्दल त्यांनी कौतुक केलं. या क्षमतेच्या आधारे जागतिक पातळीवर मोठे बदल घडवून आणण्याची गरज त्यांनी ब्रिक्स देशांच्या प्रमुखांसमोर व्यक्त केली. तसंच ब्रिक्सदेशांमध्ये निर्णय सातत्य रहावं अशी अपेक्षाही व्यक्त केली.)

<><><><><>

नवी दिल्लीत भारत मंडपम इथं आजपासून सुरु झालेल्या या १८व्या ब्रिक्स शिखर परिषदेत ब्राझील, चीन, इजिप्त, इथिओपिया, इंडोनेशिया, भारत, इराण, रशिया, सौदी अरब,

दक्षिण आफ्रिका आणि संयुक्त अरब अमिरात या जगातल्या प्रमुख देशांचे प्रमुख आणि प्रतिनिधी सहभागी झाले आहेत. त्यात रशियाचे अध्यक्ष व्लादिमीर पुतिन, चीनचे अध्यक्ष शी जिनपिंग, दक्षिण आफ्रिकेचे अध्यक्ष सिरिल रामाफोसा, इजिप्तचे अध्यक्ष अब्देल फताह अल-सिसी, इंडोनेशियाचे अध्यक्ष प्राबोवो सुबियांतो आणि इराणचे अध्यक्ष मसूद पेझेशिक्यान हे नेते सहभागी होणार आहेत. याशिवाय व्हिएतनामचे प्रधानमंत्री ले मिन्ह हुंग, बेलारुसचे परराष्ट्र व्यवहार मंत्री मॅक्सिम राइजेनकोव आणि जागतिक आरोग्य संघटनेचे महासंचालक डॉक्टर टेडरॉस गेब्रेसस यासाठी दिल्लीत दाखल झाले आहेत.

<><><><><>

भारत आणि चीन यांच्यातले द्विपक्षीय संबंध मजबूत करायचे असतील, तर सीमेवर शांतता आणि स्थैर्य नांदणं गरजेचं असल्याची भूमिका भारतानं घेतली आहे. प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी यांनी चीनचे अध्यक्ष शी जिनपिंग यांच्याशी नवी दिल्लीत झालेल्या द्विपक्षीय चर्चेत ही भूमिका मांडली. सीमाप्रश्नावर विद्यमान करारांची अंमलबजावणी व्हायला हवी. तसंच द्विपक्षीय संबंध आणि दोन्ही देशातल्या नागरिकांच्या दीर्घकालीन हितासाठी, सीमा प्रश्नावर दोन्ही देशांना मंजूर असलेला तोडगा काढण्यासाठी या नेत्यांनी वचनबद्धता व्यक्त केली. मतभेदांचं रुपांतर वादात होणार नाही. तसंच परस्पर आदर, हित आणि संवेदनशीलतेला महत्त्व देण्याची गरज मोदी यांनी यावेळी व्यक्त केली. व्यापार तूट, पुरवठा साखळीतले अडथळे आणि बाजारपेठेतला सुलभ प्रवेश याकडेही त्यांनी चीनच्या अध्यक्षांचं लक्ष वेधलं.

<><><><><>

भारतीय निवडणूक आयोगानं ममता बॅनर्जी यांच्या नेतृत्वाखालील तृणमूल काँग्रेस आणि पश्चिम बंगालमधले विरोधी पक्षनेते रिताम्रता बॅनर्जी यांच्या नेतृत्वाखालील गट, या दोन्ही गटांच्या प्रतिनिधींची भेट घेतली. पक्षावरील नियंत्रण, चिन्हं आणि संघटनात्मक रचनेबाबतच्या परस्परविरोधी दाव्यांवर तोडगा काढण्यासाठी आयोगानं दोन्ही बाजूंचं म्हणणं ऐकून घेतलं. खरा तृणमूल काँग्रेस पक्ष कोणता या प्रश्नावरून हा वाद निर्माण झाला आहे.

<><><><><>

पश्चिम बंगालमध्ये माजी मुख्यमंत्री ममता बॅनर्जी जर निवडणूक लढवणार असतील तर आपण उमेदवार मागे घेऊ असं विरोधी पक्ष नेता ऋतब्रत बॅनर्जी यांनी सांगितलं आहे. सुवेन्दु अधिकारी आणि हुमायुन कबीर यांच्या राजीनाम्यामुळं येत्या ६ ऑक्टोबरला नंदीग्राम आणि

रेजीनगर या विधानसभा मतदारसंघात पोटनिवडणूक होणार आहे. ऋतब्रत बॅनर्जी हे तृणमूल काँग्रेसचे बंडखोर नेते आहेत.

<><><><><>

दुष्काळसदृश परिस्थिती असलेल्या १८ जिल्ह्यातल्या पिकांच्या नुकसानीचा आणि इतर परिस्थितीचा अहवाल सादर करण्याचे आदेश महसूल मंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी जिल्हाधिकाऱ्यांना दिले आहेत. अहिल्यानगर, सोलापूर, छत्रपती संभाजीनगर, जालना, धाराशिव, बीड, लातूर, नांदेड, परभणी, हिंगोली, वाशीम, अकोला, अमरावती, यवतमाळ, वर्धा, नागपूर, चंद्रपूर आणि नंदुरबारच्या जिल्हाधिकाऱ्यांच्या बैठकीत ते बोलत होते.

<><><><><>

गैर बँकिंग वित्तीय कंपनी म्हणून नोंदणी रद्द करण्याची टाटा सन्सची विनंती रिझर्व्ह बँकेनं फेटाळून लावली आहे. मार्च २०२४ मध्ये टाटा सन्सनां हा अर्ज दाखल केला होता. रिझर्व्ह बँकेनं ही विनंती फेटाळून लावल्यानं टाटा सन्सला आता शेअर बाजारात नोंदणी करणे बंधनकारक होईल.

<><><><><>

अमेरिकन खुल्या टेनिस स्पर्धेत आज रात्री उशिरा होणाऱ्या महिला एकेरीच्या अंतिम सामन्यात अरीना साबालेंका आणि एलेना रिबाकीना यांच्यात लढत होणार आहे. साबालेंका जागतिक क्रमवारीत पहिल्या क्रमांकावर तर रिबाकीना दुसऱ्या क्रमांकावर आहे. सलग तिसऱ्यांदा अमेरिकन खुल्या टेनिस स्पर्धेचं जेतेपद आपल्या नावावर करण्याच्या साबालेंकाचा प्रयत्न असेल. तर कारकीर्दीतलं तिसरं आणि यंदाच्या हंगामातलं दुसरं ग्रँडस्लॅम जेतेपद पटकावण्याचं ध्येय रिबाकीनासमोर असेल.

//<><><><><> //